

Csökcent a hamis terméket vásárlók aránya Magyarországon

A Hamisítás Elleni Nemzeti Testület közleménye

A Hamisítás Elleni Nemzeti Testület (HENT) 2009 és 2010 után 2011-ben is egy ezerfős reprezentatív közvélemény-kutatás keretében igyekezett fényt deríteni arra, hogy hogyan vélekednek az emberek a hamisítás jelenségéről. A HENT kutatásának legfontosabb tanulsága, hogy a tavalyi évhez képest csökkent a hamis termékeket gondolkodás nélkül megvásárlók aránya, ugyanakkor a vásárlást megfontolóknak aránya növekedett. Pozitív változás, hogy a konkrét cselekvésre rákérdezve kiderült: a tavalyi évhez képest szinte minden termékcsoporthoz csökkent a hamis termékeket vásárlók aránya. Különösen jelentős a csökkenés az illatszerek és a CD-k, DVD-k esetében.

Hamis ruházati terméket vásárolnánk leginkább

A magyarok 27 százaléka bizonyos körülmények között, míg 3 százaléka bármikor nyitott lenne hamis termék megvásárlására. A termékek közül a hamis ruházati termékek iránt a legnagyobb a kereslet, hiszen minden hatodik magyar bármikor venne ilyet, míg 39 százalékuk elgondolkozna ezen. A legóvatosabbak a bizonytalan forrásból származó gyógyszerekkel vagyunk. Ilyen készítményt a magyarok 1 százaléka venne gondolkodás nélkül, azonban figyelmeztető jel, hogy 6 százalék elgondolkozna a vásárláson.

A fiatalok a legnyitottabbak a hamis termékek iránt

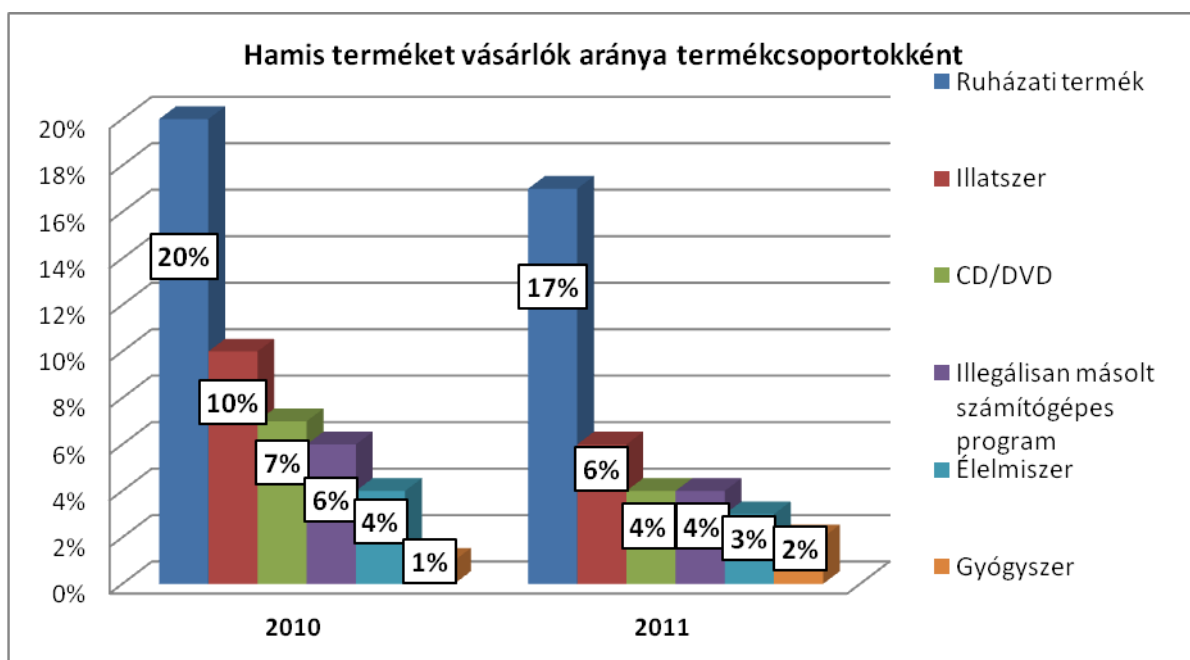
A hamis termékek iránti nyitottságot erősen befolyásolja a kor. A fiatalok (30 év alattiak) és a fiatal középkorúak (30-45 évesek) az átlagosnál jóval nyitottabbak, míg az idős középkorúak (46-65 évesek) és az idősek (65 év feletti) az átlagosnál jóval elutasítóbbak. Amíg a fiatalok 42 százaléka, addig az idősek 18 százaléka vásárolna hamis terméket.

Kevesebb hamis terméket vásároltunk, mint tavaly

A fogyasztói attitűdök mellett a konkrét cselekedetekre is rákérdezett a kutatás. Az eredmények szerint az elmúlt 1 évben a lakosság 13 százaléka vásárolt legalább egyszer hamis terméket. A megkérdezettek 8 százaléka többször is, míg 5 százaléka csak egyszer. Ez az arány kisebb, mint 2010-ben, amikor a magyarok 16 százaléka nyilatkozott így.

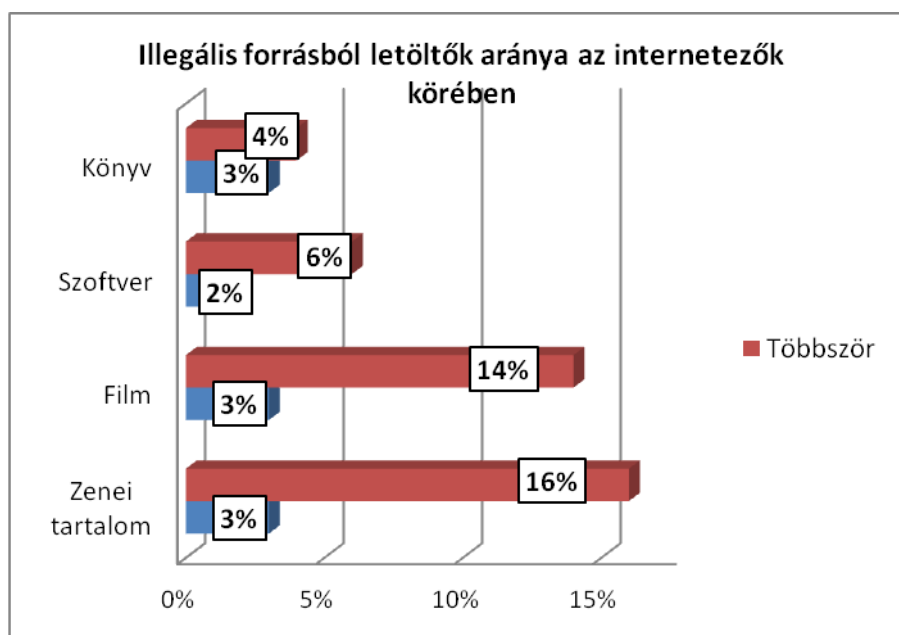
Az elmúlt évben többször hamis terméket vásárlók körében felülreprezentáltak a Közép-magyarországi régióban élők, a fiatalok, a községben élők és a szakmunkás végzettségűek.

A konkrét vásárlásra vonatkozó adatokból is kiderül, hogy a magyarok nem igazán tekintenek hamis terméknek a nem eredeti ruházati termékeket. Hamis ruházati termék vásárlását ugyanis minden hatodik magyar bevallotta, míg általában a hamis termékeknél ez az arány 13 százalék volt. A második legnépszerűbb terméknek a hamis illatszert bizonyult. Ezt a magyarok 6 százaléka vásárolt az elmúlt egy évben. A legkevésbé népszerűnek a komoly egészségügyi kockázatot rejtő, bizonytalan forrásból származó élelmiszer és gyógyszer bizonyultak.

Minden harmadik internetező fiatal rendszeresen tölt le zenét illegális forrásból

A kutatás szerint az internetezők körében a zenei tartalmak és a filmek illegális forrásból való letöltése a legnépszerűbb. Zenét 19 százalékuk, míg filmet 17 százalékuk töltött le legalább egyszer. Szoftver esetében ez az arány 8, míg a könyv esetében 7 százalék. A letöltők többsége nem csak egyszer választotta ezt a formáját a beszerzésnek, hiszen zenét a megkérdezettek 16 százaléka, míg filmet a megkérdezettek 14 százaléka töltött le többször is.

Az illegális forrásból történő letöltés leginkább a fiatalokra jellemző. 10 internetet használó fiatalból (30 év alatti) három rendszeresen szokott illegális forrásból származó zenei tartalmat

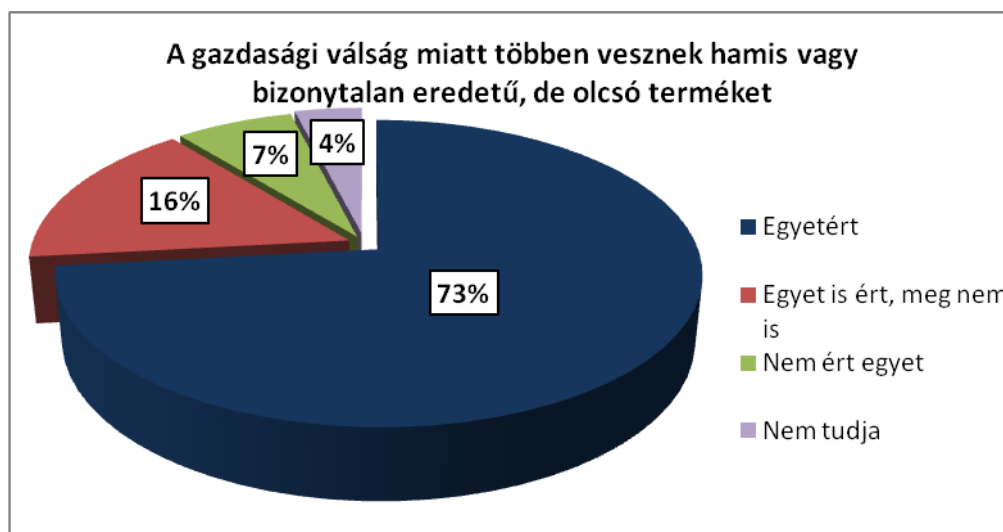
letölteni. A fiatalok körében felülreprezentáltak a nem legális forrásból származó filmeket letöltők is, hiszen minden negyedik 30 év alatti fiatal többször is szerzett be így filmet.

Mit gondolnak az emberek a hamis termékekről?

Csak minden ötödik magyarnak fontos, hogy márkás legyen a ruhája és/vagy cipője. A magyarok közel egyharmadának pedig az sem fontos, hogy az a márkás termék, amit visel, eredeti legyen. A válaszadók több mint fele szerint ugyanakkor a hamis termék gyengébb minőségű, mint az eredeti. Sőt a megkérdezettek háromnegyede szerint hosszú távon jobban megéri eredeti terméket vásárolni, mint hamisítványt. A kutatás arra is rámutat, hogy a magyarok döntő többsége nem büszkélkedik, hanem inkább eltitkolja, ha hamis terméket vásárolt. Mindössze minden tizedik vásárló dicsekedne el ismerőseinek, hogy milyen jó üzletet csinált, amikor az eredeti termék helyett egy hamisítványt választott.

A gazdasági válságnak komoly szerepet tulajdonítanak a magyarok

A magyarok háromnegyede szerint a gazdasági válság miatt többen kényszerülnek arra, hogy hamis vagy bizonytalan eredetű terméket vásároljanak. Ezzel az állítással csupán a megkérdezettek 7 százaléka nem ért egyet.

Mit gondolnak az emberek a hamisítás társadalmi hatásairól?

Az emberek közel 60 százaléka tisztában van azzal, hogy a hamisítás miatt a költségvetés komoly bevételektől esik el. A válaszadók közel fele emellett azt gondolja, hogy a hamisítás miatt munkahelyek szűnnek meg. A tavalyihoz képest jelentősen csökkent azoknak az aránya, akik szerint a hamisítványok a fogyasztók egészségét is veszélyeztetik. Míg tavaly a válaszadók 76 százaléka vélekedett így, az idei évre ez az arány 67 százalékra módosult.

Mit gondolnak az emberek a hamisítás büntethetőségéről?

Az emberek 55 százaléka úgy gondolja: aki hamisítványt árul, bűncselekményt követ el. Ugyanennyien vannak, akik szigorúbb büntetést szeretnének a hamisítóknak és a hamisítványok terjesztőinek. A válaszadók 53 százaléka szerint a hamisítványok megvásárlásával a szervezett bűnözésnek a bevételeit növeljük. Megoszlanak a vélemények a hamis termékek vásárlóinak az esetleges felelősségre vonásáról. Olaszországban pénzbírságot köteles fizetni az a vásárló, akit az olasz hatóságok hamis termék vásárlásán érnek. Magyarországon egy hasonló jogszabállyal az emberek 22 százaléka értene egyet.

A közvélemény-kutatást a TÁRKI Társadalomkutatási Intézet Zrt. végezte.

A teljes tanulmány letölthető a HENT oldaláról ["Hamisítás Magyarországon - 2011-es felmérés - Kutatási jelentés"](#) címmel.